

Стратегія розвитку
Національного аерокосмічного університету
ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» (ХАІ) на
2020-2030 роки

Місія – розвиток аерокосмічної галузі в Україні та в світі шляхом підготовки висококваліфікованих фахівців і проведення наукових досліджень у сферах авіації, космонавтики, машинобудуванні, інформаційних технологій, а також в суміжних галузях.

Мета – лідерські позиції серед технічних закладів вищої освіти України та світу. Конкурентоспроможність на світовому ринку надання освітніх послуг. Конкурентоспроможність випускників на світовому ринку праці.

Бачення – створення інноваційного закладу вищої освіти орієнтованого на розвиток аерокосмічної галузі, за умови постійного аналізу вимог ринку праці, а також трендів в наукових дослідженнях, розвитку законодавства в аерокосмічній галузі. Створення умов для розвитку наукових шкіл, підтримка наукових досліджень, у тому числі досліджень за участю студентів. Розвиток самоврядування, інновацій в освітній і науковій діяльності, програм міжнародного співробітництва й академічної мобільності. Розвиток корпоративної культури з урахуванням багаторічних традицій ХАІ та принципів студентоцентрованого освітнього процесу. Підтримка лідерських якостей, творчих здібностей і талантів студентів та співробітників.

Цінності:

Університетська спільнота при здійсненні своєї діяльності дотримується таких основних цінностей:

- національна свідомість;
- чесність;
- колегіальність та повага до людської гідності;
- креативність;
- лідерство;

- відповідальність;
- верховенство права;
- протидія дискримінації;
- академічна свобода;
- відповідальність за використання майна та ресурсів університету, турбота про навколишнє середовище.

Університетська спільнота також не допускає проявів корупції та конфлікту інтересів.

Національна свідомість

Розвиток України, її економічне зростання, політична стабільність є пріоритетом для ХАІ. Спільнота університету це патріоти України, які усвідомлюють національну ідею України. Водночас повага до інших культур, традицій і мов є важливою складовою нашої свідомості.

Чесність

Учасники університетської спільноти дотримуються академічної чесності та активно застосовують цей принцип у навчанні, викладанні, інших освітніх та консультативних послугах та в науково-дослідній діяльності.

Колегіальність і повага до людської гідності

Учасники університетської спільноти керуються принципами академічного співробітництва та чесною конкуренції, виконуючи дослідження, організаційні та службові обов'язки.

Толерантність і повага до людської гідності є одним із основних принципів спілкування в університетському середовищі.

Креативність

ХАІ створює умови для особистого розвитку всіх членів університетської спільноти в пошуку та впровадженні інноваційних ідей і рішень. У ХАІ заохочується виконання завдань новими, нестандартними методами. В університеті є розуміння креативності як важливішої

компетентності в умовах розвитку глобального ринку праці, кон'юнктура якого постійно змінюється.

Лідерство

У ХАІ є розуміння необхідності виховання особистостей, які будуть лідерами в різних соціальних групах, суспільстві, державі. Університет заохочує персональне лідерство, відповідальність за дії та прийняті рішення, а також почуття обов'язку.

Відповідальність

- Учасники університетської спільноти, реалізуючи принципи етичної поведінки, створюють не лише особисту репутацію, але й стандарти професійної доброчесності та позитивного іміджу університету.

- Учасники університетської спільноти при виконанні своєї діяльності враховують потреби держави та суспільства, є соціально відповідальними, підтримують відкритий доступ до знань та інформації, публічно оголошують результати своїх дослідних робіт.

- Кожен учасник університетської спільноти використовує ввічливу мову спілкування, особливо в публічних виступах (включаючи інтернет-видання, ведення блогів, пости, коментарі тощо).

- Кожен учасник університетської спільноти висловлює повагу до колег, підтримуючи належний зовнішній вигляд. Університет не запроваджує обмежень у вигляді єдиного стандарту, разом із тим, зухвалий зовнішній вигляд як студентів, так і викладачів та співробітників є неприйнятним.

- Університетська спільнота дотримується принципів соціальної відповідальності, принципу рівності доступу до вищої освіти, до здійснення прав людини та громадянина.

- Учасники університетської спільноти визнають важливість принципів здорового способу життя.

- Учасники університетської спільноти у відносинах з іноземними партнерами, чи розвиваючи проекти міжнародної співпраці, представляють та захищають інтереси університету.

Верховенство права

- Університетська спільнота дотримується фундаментального правового принципу і правової доктрини, які передбачають, що жодна людина не є вище закону.

Протидія дискримінації

Університет визнає рівну гідність усіх осіб і відмовляється від усіх форм особистих чи соціальних забобонів. Університетська спільнота не допускає будь-яких форм прямої або непрямой дискримінації окремих осіб або груп осіб за ознакою статі, віком, характеристикою, особистим статусом, територіальним походженням, особистими переконаннями або орієнтацією та будь-якими іншими дискримінаційними факторами, що визначаються чинним законодавством, а також уникає фаворитизму, переслідування, сексуальних домагань, зловживання владою. Учасники університетської спільноти дотримуються принципів справедливості та рівних можливостей.

Академічна свобода

- Університет у своїй діяльності втілює принцип свободи вираження поглядів на навчання, дослідження та думки.
- Учасники університетської спільноти сприяють критичному мисленню, свободі вираження поглядів, забезпечують розвиток можливостей для участі в дискусіях і дебатах.

Відповідальність за використання активів та ресурсів, турбота про навколишнє середовище

Учасники університетської спільноти повинні:

- За призначенням використовувати майно університету та берегти його.

- Захищати права інтелектуальної власності університету та учасників університетської спільноти.
- Використовувати ресурси університету, час співробітників, обладнання, послуги та фінансування виключно для виконання місії та завдань університету.
- Визнавати принципи сталого розвитку, відповідально використовувати природні та інші ресурси.

Конфлікт інтересів

Учасники університетської спільноти повинні вживати заходів щодо недопущення виникнення реального, потенційного або уявного конфлікту інтересів:

- Не допускати та уникати конфлікту інтересів, що виникає внаслідок особистих стосунків.
- Надавати пріоритет науковій та академічній діяльності та зобов'язанням перед університетом; особиста господарська діяльність або інші інтереси не повинні перешкоджати виконанню трудових обов'язків працівника університету.
- Ніякі види вдячності, що впливають на прийняття рішення, не можуть бути прийняті учасником університетської спільноти.
- У разі виникнення конфлікту інтересів інформувати колег і безпосередніх керівників.
- Через потенційний конфлікт інтересів учасник університетської спільноти повинен відмовитися від дій щодо прийняття конфліктного рішення.

Аналіз зовнішніх та внутрішніх чинників, що впливають на діяльність ХАІ (SWOT)

Виклики:

- Світова пандемія спричинена коронавірусом COVID-19.
- Поширення кризових явищ в економіці держави, зниження економічної активності суспільства і, як наслідок, зменшення попиту на освіту, пов'язану з виробництвом.

- Постійна зміна вимог ринку праці пов'язана зі зростанням темпів науково-технічного прогресу, наслідком чого є відсутність чітких вимог на ринку праці (відсутність Національної системи кваліфікацій, галузевих рамок кваліфікацій, професійних стандартів тощо).
- Демографічна криза.
- Вікова «яма» серед науково-педагогічних працівників.
- Недосконалість наявної моделі фінансування вищої освіти в Україні.
- Зростаюча конкуренція на ринку освітніх послуг і наукових досліджень в Україні та світі.
- Постійні зміни у діючому законодавстві України.
- Реформування моделі державного управління стратегічно важливими галузями та підприємствами.
- Відкриття та лібералізація міжнародного ринку освітніх послуг.
- Постійна зміна умов і процедур ліцензування та акредитації закладів вищої освіти.

Можливості:

- Співпраця з провідними підприємствами аерокосмічної галузі та суміжних галузей; отримання додаткового фінансування (підготовка та перепідготовка фахівців, виконання наукових досліджень, господарських договорів).
- Міжнародне співробітництво; додаткове фінансування, отримане за підготовку та перепідготовку зарубіжних фахівців, забезпечення програм академічної мобільності, участь у проектах HORIZONT2020, Erasmus+ тощо.
- Автономія закладів вищої освіти; внесення змін або прийняття нових Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про фахову передвищу освіту», «Про Національну систему кваліфікацій» та прийняття нових законів, які дають можливість гнучко і швидко реагувати на зміну вимог основних стейкхолдерів.

- Розробка дієвої стратегії розвитку аерокосмічної галузі України і початок її впровадження (Розпорядження КМУ № 429-р від 10 травня 2018 р. «Деякі питання вітчизняного авіабудування»).

- Цільова підготовка фахівців в галузі права для реформування аерокосмічної галузі України відповідно до пп. 1, 6, 15, 17 Плану заходів щодо реалізації Стратегії відродження вітчизняного авіабудування на період до 2030 року, затвердженого Розпорядженням КМУ № 429-р від 10 травня 2018 р. «Деякі питання вітчизняного авіабудування».

- Створення Міністерства з питань стратегічних галузей промисловості та реформування моделі державного управління стратегічно важливими галузями та підприємствами.

- Проведення структурних реформ у ХАІ з метою підвищення ефективності використання ресурсів для досягнення стратегічної мети.

- Удосконалення внутрішньої системи забезпечення якості освіти з метою визнання якості освітніх послуг як на внутрішньому ринку освітніх послуг, так і на міжнародному.

- Розроблення вакцин та інших засобів боротьби з пандемією пов'язаною з коронавірусом COVID-19.

Загрози:

- Погіршення ситуації пов'язаною з пандемією спричиненою коронавірусом COVID-19.

- Постійні кризові явища в економіці держави.

- Відмова держави від розвитку аерокосмічної галузі або призупинення реформування моделі управління галуззю.

- Відсутність змін у моделі фінансування освіти і науки.

- Неможливість визначення критеріїв для довгострокового планування в умовах постійних змін зовнішніх чинників.

Перспективи:

- Відсутність кадрів на ринку праці призводить до перегляду систем підготовки кадрів на підприємствах і розуміння того, що підготовка досвідчених фахівців потребує інвестування.
- Готовність до розвитку приватного партнерства в наукових дослідженнях.
- Упровадження дуальної форми здобуття освіти.
- Упровадження Національної системи кваліфікацій, зміна кон'юнктури ринку освітніх послуг.
- Створення мережі незалежних кваліфікаційних центрів для визнання професійних кваліфікацій.
- Діджиталізація суспільства і, як наслідок, розвиток нових освітніх технологій.
- Зміна моделі фінансування освіти і введення моделі формульного фінансування.
- Удосконалення запровадженої індикативної собівартості навчання.

Стратегічні напрями

Освіта

- Забезпечення реалізації принципів академічної доброчесності відповідно до вимог стандарту ESG 2015.
- Постійне підвищення показників системи забезпечення якості освіти.
- Безперервний розвиток і вдосконалення освітніх послуг.
- Розвиток нових освітніх технологій навчання.
- Урахування потреб ринку праці та вимог основних стейкхолдерів освітнього процесу.
- Створення потужних галузевих науково-методичних центрів із залученням до них провідних професійних асоціацій та організацій.
- Цільова підготовка фахівців в галузях права та державного управління для розроблення та забезпечення реалізації дієвих реформ у аерокосмічній галузі України.

- Упровадження передового світового досвіду в галузях освіти і науки та результатів власних науково-дослідних розробок в освітній процес.
- Підтримання в університеті сприятливих умов для розвитку творчої співпраці науковців і студентів.
- Вдосконалення системи підвищення кваліфікації викладачів на базах провідних підприємств галузі.
- Забезпечення збалансованості теоретичної і практичної підготовки фахівців, ефективної і результативної взаємодії університету з роботодавцями.
- Постійне оновлення і модернізація матеріально-технічної бази університету.
- Підтримання принципів академічної доброчесності.

Наука

- Розвиток наукових досліджень і впровадження їх результатів на ринок і в освітній процес для досягнення високого освітнього рівня університету і набуття статусу дослідницького.
- Забезпечення умов для ефективної наукової та інноваційної діяльності представників університетської спільноти шляхом сприяння в пошуках фінансування та покращання матеріально-технічної бази, а також розширення міжнародної співпраці.
- Формування тематики наукових досліджень відповідно до актуальних напрямів розвитку аерокосмічної галузі України, потреб безпеки й обороноздатності країни, а також виходячи з необхідності розвитку фундаментальної та прикладної науки.
- Підтримка наукових шкіл ХАІ.
- Залучення до наукових досліджень студентів та аспірантів, сприяння їх участі в програмах стажування та академічної мобільності.
- Безперервний розвиток і вдосконалення наукової діяльності; підвищення персональної відповідальності науковців за результати своєї роботи; запровадження системи моніторингу академічної доброчесності з використанням інформаційних технологій технічної перевірки й аналізу текстів.

- Сприяння та заохочення членів університетської спільноти до збільшення кількості публікацій в авторитетних міжнародних і національних виданнях.

- Забезпечення постійного моніторингу публікації статей співробітників ХАІ у фахових виданнях, які належать до міжнародних наукометричних баз даних Web of Science, SCOPUS.

- Включення наукових видань ХАІ до міжнародних наукометричних баз даних Web of Science, SCOPUS.

- Упровадження передового світового досвіду у власні науково-дослідні проекти.

- Продовження та активізація роботи з участі в проектах HORIZON-2020, Clean Sky 2 тощо.

- Комерціалізація результатів наукових досліджень, стартапів, інноваційних проектів.

- Постійний розвиток науково-технічної бібліотеки ХАІ.

- Створення Експоцентру ХАІ.

Міжнародне співробітництво

- Організація освітнього процесу та наукових досліджень у ХАІ на рівні найкращих світових стандартів і створення всіх передумов для потрапляння університету до основних світових рейтингів.

- Розширення співпраці із зарубіжними університетами-партнерами в програмах «подвійних дипломів», обмінів, академічної мобільності, стажування.

- Створення різноманітних короткострокових міжнародних програм, таких як літні й зимові школи, ознайомчі візити, короткострокові наукові дослідження на стендах ХАІ, програми кредитної мобільності.

- Збільшення кількості іноземних студентів та розширення «географії країн», з яких до ХАІ вступатимуть студенти.

- Залучення до викладання іноземних викладачів, науковців, фахівців аерокосмічної галузі.

- Продуктивна співпраця з Міжнародною асоціацією випускників ХАІ з метою налагодження й розбудови партнерства з українськими та зарубіжними компаніями.

- Вступ ХАІ до профільних міжнародних організацій та асоціацій.

Управління

- Підтримання корпоративної культури в університеті.
- Проведення керівництвом університету постійного моніторингу всіх управлінських процесів ХАІ з подальшим їх аналізом і корегуванням.

- Оптимізація структури наявних підрозділів в університеті шляхом розмежування функцій і повноважень і балансування між ними.

- Постійна взаємодія між адміністративними підрозділами, факультетами, кафедрами, органами студентського самоврядування, громадськими організаціями, а також посилення відповідальності всіх учасників університетських процесів.

- Розвиток ефективної системи управління персоналом, основними завданнями якої будуть: підбір висококваліфікованих фахівців, контроль їх професійного розвитку, оцінювання результатів професійної діяльності.

- Упровадження самоконтролю та самоаналізу на всіх рівнях.

- Забезпечення ефективності функціонування системи управління якістю та її безперервного вдосконалення.

- Забезпечення ефективного й прозорого процесу інформування про діяльність університету всіх зацікавлених сторін.

- Забезпечення юридичного супроводу впровадження стратегії та оновлення внутрішніх нормативних документів, що регламентують діяльність університету.

Фінансування

- Забезпечення функціонування прозорої системи фінансового та ресурсного планування, управління та звітності.

- Диверсифікація надходжень та обґрунтований розподіл коштів на стратегічні проекти й поточну діяльність.

- Розвиток співробітництва з підприємствами аерокосмічної, машинобудівної, ІТ та інших галузей (українськими й міжнародними

компаніями) з метою залучення додаткового фінансування програм розвитку ХАІ.

- Застосування ефективної моделі розрахунку штатного розкладу, яка базується на особливостях здобуття вищої освіти та наукових ступенів за різними галузями та спеціальностями.
- Упровадження в ХАІ розробленої програми з енергоощадності.

Керівництво Національного аерокосмічного університету ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» забезпечує доведення до розуміння всіх працівників цієї Стратегії, важливості її ефективної реалізації.

Ректор

Микола НЕЧИПОРУК